

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยมีขั้นตอนและรายละเอียดที่ดำเนินการตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาวิจัยเอกสาร โดยการวิเคราะห์เกี่ยวกับความหมายของความเป็นไทย ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปลูกฝังจิตสำนึกความเป็นไทย และบทบาทของการศึกษาที่มีต่อการปลูกฝังจิตสำนึกความเป็นไทยแก่เยาวชนไทย

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ โดยการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ จิตสำนึกความเป็นไทย การตระหนักถึงคุณค่าของความเป็นไทย วิธีการปลูกฝังความเป็นไทย และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปลูกฝังความเป็นไทย รวมทั้งบทบาทของการศึกษาที่มีต่อการปลูกฝังจิตสำนึกความเป็นไทย

เลือกศึกษาโดยสุ่มกลุ่มตัวอย่างประชากรแบบง่าย (Simple Random Sampling) ได้แก่

1. เยาวชนไทยที่ศึกษาในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศ ในเขตกรุงเทพมหานคร 1 แห่ง ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และสถาบันอุดมศึกษาในเขตภูมิภาค 2 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยบูรพา และมหาวิทยาลัยนเรศวร จำนวนแห่งละ 100 คน

2. อาจารย์ผู้สอนในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศ ในเขตกรุงเทพมหานคร 1 แห่ง ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และสถาบันอุดมศึกษาในเขตภูมิภาค 2 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยบูรพา และมหาวิทยาลัยนเรศวร จำนวนแห่งละ 25 คน

รวมประชากรที่ใช้เก็บข้อมูลในการวิจัยทั้งสิ้นจำนวน 375 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ใช้แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 สำหรับเยาวชนที่ศึกษาในระดับอุดมศึกษา

ชุดที่ 2 สำหรับอาจารย์ที่สอนในระดับอุดมศึกษา

วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยร่างแบบสอบถามตามประเด็นการศึกษาและเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข

แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ส่วน

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามปลายปิดแบบมาตราส่วน (Rating scale) เกี่ยวกับวิธีการปลูกฝังจิตสำนึกความเป็นไทย การตระหนักถึงคุณค่า จิตสำนึกในการรักษาและสืบทอดความเป็นไทย บทบาทของการศึกษาที่มีต่อการปลูกฝังจิตสำนึกความเป็นไทย

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปลูกฝังจิตสำนึกความเป็นไทย

ตอนที่ 3 การศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่มนิสิตและอาจารย์ ดังนี้

1)การสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth Interview) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในรายละเอียดให้ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการศึกษาเกี่ยวกับวิธีการปลูกฝังจิตสำนึกความเป็นไทย ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปลูกฝังจิตสำนึกความเป็นไทย และบทบาทของการศึกษาที่มีต่อการปลูกฝังจิตสำนึกความเป็นไทยของเยาวชนไทย

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

กลุ่มที่ 1 เยาวชนที่ศึกษาในระดับอุดมศึกษา ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา และมหาวิทยาลัยนเรศวร จำนวนแต่ละ 5 คน รวม 15 คน

กลุ่มที่ 2 อาจารย์ที่สอนในระดับอุดมศึกษา ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา และมหาวิทยาลัยนเรศวร จำนวนแต่ละ 5 คน รวม 15 คน

2)การสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อศึกษาความคิดเห็น ประสบการณ์ และความรู้สึกของผู้ร่วมสนทนาในประเด็นต่างๆที่กำหนดไว้ เกี่ยวกับวิธีการปลูกฝังจิตสำนึกความเป็นไทย ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปลูกฝังจิตสำนึกความเป็นไทย และบทบาทของการศึกษาที่มีต่อการปลูกฝังจิตสำนึกความเป็นไทยของเยาวชนไทย

ผู้ร่วมสนทนากลุ่ม ได้แก่

กลุ่มที่ 1 เยาวชนที่ศึกษาในรับอุดมศึกษา ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา และมหาวิทยาลัยนเรศวร จำนวนแต่ละ 10 คน

กลุ่มที่ 2 อาจารย์ที่สอนในระดับอุดมศึกษา ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา และมหาวิทยาลัยนเรศวร จำนวนแต่ละ 5 คน

ตอนที่ 4 การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้เป็นแนวทางประกอบการนำเสนอแนวทางการจัดการศึกษาเพื่อปลูกฝังจิตสำนึกความเป็นไทยแก่เยาวชนไทย

สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 คน โดยใช้เกณฑ์การคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

1)เป็นผู้มีบทบาทสำคัญและมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกความเป็นไทยแก่เยาวชน

2)เป็นผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อปลูกฝังจิตสำนึกความเป็นไทยแก่เยาวชน

3)เป็นผู้ส่งเสริมและสนับสนุนการปลูกฝังจิตสำนึกความเป็นไทยแก่เยาวชน

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเอกสาร โดยผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารปฐมภูมิและเอกสารทุติยภูมิ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามความคิดเห็นมาวิเคราะห์เชิงปริมาณ โดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard division)

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยวิเคราะห์ตามกระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการนำข้อมูลจากการสังเกต การสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่มมาวิเคราะห์ภาพรวมในลักษณะการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวจะนำมาทำเป็นข้อสรุป

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิมาใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำข้อมูลสรุปที่ได้มาศึกษาวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อสรุปเป็นแนวทางประกอบการนำเสนอแนวทางการปลูกฝังจิตสำนึกความเป็นไทยที่พึงประสงค์แก่เยาวชนไทย

ตอนที่ 6 การสรุปและประมวลผล โดยการนำเสนอผลการวิจัย และนำเสนอแนวทางการปลูกฝังจิตสำนึกความเป็นไทยที่พึงประสงค์แก่เยาวชนไทยในบริบทสังคมไทยปัจจุบัน